



EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 24.10.2007
KOM(2007) 641 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH
EUROPAPARLAMENTET**

om de framtida förbindelserna mellan Europeiska unionen och Republiken Kap Verde

[SEK(2007) 1415]

1. INLEDNING

Under senare tid har både från regeringen och det civila samhället i Kap Verde vid ett flertal tillfällen framfört en önskan om att landets förbindelser med Europeiska unionen bör ges formen av ett särskilt partnerskap.

Kap Verde visar allt större intresse för att närma sig Europeiska unionen, särskilt dess yttersta randområden i Nordatlanten. Kap Verde utgör tillsammans med de andra ögrupperna Azorerna, Madeira och Kanarieöarna det s.k. Makaronesien. Inom detta område har det alltid funnits nära historiska, kulturella, språkliga och andra band och detta karaktäriserar än i dag förbindelserna och samarbetet mellan ögrupperna.

Denna nya inriktning har sitt ursprung i Kap Verdes och Europas historia, både i äldre och modern tid, som präglas av nära mänskliga och kulturella band, gemensamma erfarenheter när det gäller viktiga händelser och starka delade sociala och politiska värderingar. Det är tack vare de oupplösliga historiska, mänskliga, religiösa, språkliga och kulturella band som kontinuerligt knutits med Europa som det kapverdiska samhället vuxit fram. Befolkningen i Kap Verde är en blandning av européer och afrikaner och samhället är en produkt av en dialog mellan dessa båda kulturer. Förutom att Kap Verde värnar om demokrati, de mänskliga rättigheterna och goda politiska och ekonomiska styrelseformer och de garantier som följer av att landet tillämpar rättsstatsprincipen strävar landet även efter att främja fred, säkerhet och kampen mot terrorism och brottslighet. Det är när allt kommer omkring Kap Verdes naturliga roll att utgöra en bro mellan kontinenterna Afrika, Europa och Amerika och det är i samband med denna roll som Europa och Kap Verde har såväl gemensamma intressen som uppgifter.

Närmare band mellan Kap Verde och Europeiska unionen skulle framförallt leda till förstärkta förbindelser och ökad integration mellan de yttersta randområdena och Kap Verde. Dessutom har Kap Verde och Europeiska unionen flera gemensamma strategiska mål, bland annat när det gäller vissa säkerhetsfrågor som bekämpning av olaglig handel (t.ex. narkotika, olaglig invandring). Detta innebär att Kap Verde måste förstärka sitt polisiära och rättsliga samarbete med Europa. Genom sitt geografiska läge kan Kap Verde bidra i betydande utsträckning till kampen mot olika slag av olaglig handel och landets öppenhet i fråga om säkerhetsfrågor är ett av dess trumfkort när det gäller att närma sig EU.

Det särskilda partnerskapet har således till syfte att stärka dialogen mellan parterna och att öka samstämmigheten mellan deras politik på olika områden. Detta innebär att det traditionella förhållandet mellan givare och mottagare utökas till att även omfatta parternas gemensamma intressen.

2. DET SÄRSKILDA PARTNERSKAPET MELLAN EU OCH KAP VERDE

Det särskilda partnerskapet är ett politiskt instrument som går utöver förhållandet mellan givare och mottagare, dvs. som även omfattar ömsesidiga intressen på områdena säkerhet och utveckling. Det ingår som ett led i genomförandet av Cotonouavtalet och har till syfte att tillvarata alla dimensioner av detta avtal för att på så sätt skapa en ny modell för samarbetet mellan EU och Kap Verde.

Det särskilda partnerskapet mellan EU och Kap Verde kan dock inte under några omständigheter utgöra ett alternativ till Cotonouavtalet. Det har i stället till syfte att fördjupa och bredda samarbetet mellan parterna.

Kap Verde önskar utvidga de befintliga förbindelserna i syfte att fördjupa samarbetet väsentligt, varvid man i första hand prioriterar ett närmande till de yttersta randområdena, och då bland annat att Kap Verde ges tillträde till den inre marknaden. Mot denna bakgrund, och med hänsyn till de nytillkomna risker som fordrar gemensamma insatser, planeras att Kap Verde gradvis ska börja delta i vissa av EU:s politikområden och program, särskilt inom de områden som omfattas av handlingsplanen.

3. UTFORMNINGEN AV DET SÄRSKILDA PARTNERSKAPET MELLAN EU OCH KAP VERDE

Partnerskapet kommer att utformas på grundval av ett tillvägagångssätt som är inriktat på nyskapande, pragmatism, progressivitet och komplementaritet som är de viktigaste hörnstenarna i det särskilda partnerskapet.

- 3.1. **Ett politiskt tillvägagångssätt:** Det särskilda partnerskapet har till syfte att bidra till en öppen, konstruktiv och praktiskt inriktad dialog som ska leda till konkreta åtgärder, vilka utgör kärnan i partnerskapet.

Den övergripande strategiska ramen för det särskilda partnerskapet ska genomföras genom en *handlingsplan* som omfattar de prioriteringar som fastställts i samband med utvecklingen av det särskilda partnerskapet och inbegriper de traditionella samarbetsinstrument som anges i Cotonouavtalet.

- 3.2. **Ett tillvägagångssätt grundat på komplementaritet:** Det särskilda partnerskapet ska inriktas på samlarbetsformer som kompletterar och stärker de traditionella åtgärder som redan används inom ramen för Cotonouavtalet. Landstrategidokumentet och det nationella vägledande programmet inom ramen för tionde Europeiska utvecklingsfonden (EUF) kommer att präglas av tillvägagångssättet för det särskilda partnerskapet. Även andra instrument kommer att användas för att stödja det särskilda partnerskapet, till exempel ERUF (Europeiska regionala utvecklingsfonden) inom ramen för samarbetet med de yttersta randområdena, tematiska budgetposter, andra budgetposter som förvaltas av kommissionen och partnerskapet mellan EU och Afrika om infrastruktur.

- 3.3. **Ett progressivt tillvägagångssätt:** I första hand kommer man att främja en fortlöpande process, en rad nya och konkreta samlarbetsåtgärder som kompletterar det nuvarande samarbetet på området fattigdomsbekämpning. Detta kommer att leda till en fördjupning av förbindelserna mellan EU och Kap Verde. Handlingsplanen kommer att göras smidig och flexibel så att den gradvis kan anpassas både till landets egen utveckling och utvecklingen av dess förbindelser med Europeiska unionen och övriga länder.

- 3.4. **Ett tillvägagångssätt som grundar sig på goda styrelseformer:** Den höga nivå som Kap Verde uppnått när det gäller gott styre utgör grundförutsättningen för det särskilda partnerskapet. Ytterligare framsteg på detta område är en av hörnplarna i partnerskapet, vilket är i linje med den vikt som Europeiska unionen och Kap Verde fäster vid frågan om gott styre.

- 3.5. **Ett tillvägagångssätt inriktat på regional integration:** Det särskilda partnerskapet har till syfte att, med hänsyn tagen till Kap Verdes särskilda förutsättningar, främja

både ett närmande till de yttersta randområdena och till resten av EU och en intensifiering av förbindelserna med regionen Västafrika inom Ecowas (Västafrikanska staters ekonomiska gemenskap).

- 3.6. **Ett tillvägagångssätt inriktat på att uppnå överensstämmelse med europeiska normer och standarder:** En harmonisering på detta område kommer att underlätta ett gradvis närmande till EU, särskilt till de yttersta randområdena, och stärka landets komparativa fördelar.

4. **PARTNERSKAPETS NYA MÖJLIGHETER**

Det särskilda partnerskapet innebär bland annat följande möjligheter:

- Ett djupare och mer omfattande politiskt samarbete.
- Fördjupade ekonomiska förbindelser och handelsförbindelser som gradvis kommer att utökas i syfte att skapa gynnsamma villkor för utveckling av den privata sektorn och en ökning av investeringar och export.
- Harmonisering mellan Kap Verdes och EU:s lagstiftning och normativa, ekonomiska och tekniska bestämmelser, vilket leder till att parterna öppnar sina ekonomier för varandra, bland annat genom en fortlöpande avveckling av handelshinder (även med länderna i regionen), och till att den ekonomiska situationen förbättras och att konkurrenskraften ökar.
- Möjligheter att ta de nuvarande förbindelserna ett steg längre i syfte att fördjupa samarbetet ytterligare, framförallt i form av närmare band till de yttersta randområdena. Detta innebär även att ge Kap Verde tillträde till den inre marknaden och att låta landet gradvis börja delta i vissa av EU:s politikområden och program, särskilt inom de områden som omfattas av handlingsplanen.
- Förstärkning av det administrativa och rättsliga samarbetet.
- Ett planmässigt inrättande av informationsnät och gemensamma databaser. Främjande av utbytesverksamhet och partnersamverkan för att åstadkomma en tillnärmning mellan Kap Verdes och EU:s lagstiftning, normer och praxis inom alla områden som omfattas av handlingsplanen.

5. **UTFORMNINGEN AV HANDLINGSPLANEN FÖR DET SÄRSKILDA PARTNERSKAPET**

Handlingsplanen för det särskilda partnerskapet innehåller följande sex huvudpunkter:

5.1. **Goda styrelseformer**

Programmet kommer att bygga på regeringens politik när det gäller styrelseformer och omfatta bland annat den förteckning över åtaganden som är bifogad landstrategidokumentet (se punkt 3.2).

Särskild vikt kommer att fästas vid till exempel bekräftande och fördjupande av demokratin, rättsstatsprincipen och det civila samhällets deltagande i det politiska

livet i landet. Dessutom kommer man att fortsätta att fördjupa den politiska dialogen och samarbetet, särskilt på områdena demokrati och mänskliga rättigheter.

Ökad vikt kommer att fästas vid barns och kvinnors rättigheter, integration av lagliga invandrare och bekämpning av våld i hemmet. Regeringen kommer att fortsätta att reformera rättsväsendet och genomföra en nationell plan för bekämpning av korruption.

Reformen av de offentliga finanserna kommer att fortsätta, liksom reformen och förstärkningen av den offentliga förvaltningen, bland annat på statistikområdet. Regeringen kommer att fortsätta sina insatser för att förbättra företagsklimatet, den sociala styrningen och förvaltningen av naturresurser.

5.2. Säkerhet och stabilitet

Denna punkt omfattar framförallt följande element: säkerhet och bekämpning av den gränsöverskridande organiserade brottsligheten (samarbete i fråga om bekämpning av terrorism, människohandel, människosmuggling, olaglig handel med narkotika och vapen samt penningtvätt), varvid hänsyn dock ska tas till de mänskliga rättigheterna; en effektiv förvaltning av migrationsströmmarna, bland annat en ökning av de utlandsbosatta kapverdiernas transfereringar tillbaka till landet, och bekämpning av olagliga migrationsströmmar; sjöfartssäkerhet.

Det ligger i sakens natur att åtgärder enligt denna punkt endast kan organiseras och genomföras på gränsöverskridande och regional nivå, bland annat på grundval av närmande till de yttersta randområdena inom ramen för ett särskilt partnerskap.

5.3. Regional integration

(1) När det gäller de yttersta randområdena kan Makaronesiens integration, i syfte att förbättra strukturen i detta område och göra det mer dynamiskt och konkurrenskraftigt, anses ligga i linje med politiken för ett utvidgat grannskap. Man bör således främja alla åtgärder som syftar till att förstärka förbindelserna mellan de yttersta randområdena och Kap Verde inom alla områden som omfattas av handlingsplanen, särskilt Kap Verdes ökade deltagande i det gränsöverskridande samarbetsprogrammet för Madeira, Azorerna och Kanarieöarna för perioden 2007–2013, samt de redan befintliga mekanismerna och forumen för samråd och samarbete.

(2) Västafrika

- Tillsammans med Ecowaskommissionen undersöka vilka möjligheter som finns att beakta Kap Verdes särskilda situation inom ramen för avtalet om ekonomiskt partnerskap.
- I möjligaste mån ta hänsyn till Kap Verde vid tilldelningen av de resurser som anslagits till Västafrika i EUF:s regionala vägledande program.

I båda dessa sammanhang kommer särskild vikt att fästas vid att skapa gynnsamma förutsättningar för en hållbar tillväxt och utveckling, utländska direktinvesteringar, konkurrenskraftiga företag och en effektivare förvaltning. Detta ska ske bland annat genom en förbättring av företagsklimatet, tillnärmning till EU:s normer och

standarder, säkerhetsbestämmelser, särskilt inom transport-, kommunikations- och energisektorerna, och förstärkning av nationell och regional infrastruktur.

5.4. Samstämmighet mellan tekniska och normativa bestämmelser

Det bör skapas samstämmighet mellan tekniska och normativa bestämmelser på de områden som omfattas av handlingsplanen i syfte att underlätta en tillnärmning till EU:s normer och göra det möjligt för Kap Verde att dra nytta av sina komparativa fördelar så att de främjar landets utveckling.

5.5. Kunskapssamhället

Denna punkt syftar till att göra Kap Verde till ett kunskapssamhälle. Tanken är att främja ekonomisk, social och kulturell utveckling genom bland annat utbildning, forskning samt användning och utveckling av informationsteknik (inom denna sektor kan Kap Verde uppvisa goda resultat när det gäller e-förvaltning). Dessa faktorer är särskilt viktiga med hänsyn till landets särdrag, dvs. att det saknar klassiska naturresurser och i stället inriktat sig på att tillvarata sina mänskliga resurser och sina immateriella tillgångar såsom sitt geoeconomiska läge.

5.6. Fattigdomsbekämpning och utveckling

Syftet med punkten fattigdomsbekämpning är framförallt att bidra till de program som Kap Verdes regering genomför inom ramen för sitt strategidokument för tillväxt och fattigdomsbekämpning. Denna punkt har dessutom mer allmänt till syfte att stödja handlingsplanen för det särskilda partnerskapet och den tillnärmning till EU som är målet för detta partnerskap.

Åtgärderna på området fattigdomsbekämpning kommer att omfatta miljöskydd, skydd av naturresurser, bevarande av den marina miljön, inbegripet motverkande av förorening av haven. Ett förstärkt samarbete kring den nationella fiskeripolitiken, särskilt när det gäller kampen mot olagligt, oreglerat och orapporterat fiske, kommer att bidra till en hållbar förvaltning av fiskeresurserna och till att bevara dessa resurser åt den fiskeberoende lokalbefolkningen.

Vilka konkreta åtgärder som ska genomföras inom ramen för handlingsplanen kommer att fastställas med hjälp av undersökningar, vars närmare utformning dock ännu inte beslutats. I syfte att underlätta processen kan tekniskt bistånd komma att ges till genomförandet av dessa åtgärder. Genusaspekten bör beaktas i samband med att åtgärder fastställs.

6. FINANSIERING AV HANDLINGSPLANEN

EUFI, inbegripet det investeringsanslag som förvaltas av Europeiska investeringsbanken (EIB), kommer att bidra med en betydande del av finansieringen av det särskilda partnerskapet. Även andra instrument kommer att användas till det särskilda partnerskapet, t.ex. ERUF inom ramen för samarbetet med de yttersta randområdena (det gränsöverskridande samarbetsprogrammet för Madeira, Azorerna och Kanarieöarna för perioden 2007–2013).

Stöd till särskilda åtgärder kan också ges med medel som avsatts till yttre åtgärder som finansieras genom Europeiska gemenskapens allmänna budget och EIB:s egna medel inom budgetramen för perioden 2007–2013. Denna typ av finansiering omfattas dock av särskilda förfaranden och förutsätter att det finns tillgängliga medel. Till de åtgärder som finansieras

genom den allmänna budgeten hör bland annat de program som finansieras genom instrument för utvecklingsbistånd, t.ex. de tematiska programmen ”investera i människor”, ”icke-statliga aktörers roll i utvecklingssamarbetet”, ”migrations- och asylpolitik”, ”miljö och hållbar förvaltning av naturresurser” och ”tryggad livsmedelsförsörjning”. Dessutom omfattas även åtgärder som finansieras genom andra instrument såsom stabilitetsinstrumentet, instrumentet för främjande av de mänskliga rättigheterna och demokrati och instrumentet för humanitärt katastrofbistånd.

Denna finansiering utgör ett tillskott till de egna medel som Kap Verdes regering anslagit till genomförandet av handlingsplanen. Europeiska unionens medlemsstater kommer att uppmanas att bidra till finansieringen av handlingsplanen.

7. HANDLINGSPLANENS VARAKTIGHET

Det särskilda partnerskapet är en process och handlingsplanen utgör ramen och instrumentet för dess genomförande. Handlingsplanen ska gälla på obestämd tid och ses över regelbundet enligt gemensam överenskommelse.

8. UPPFÖLJNING AV GENOMFÖRANDET AV DET SÄRSKILDA PARTNERSKAPET

Uppföljningen av handlingsplanen ska ske i form av möten på politisk nivå, som kommer att anordnas med ännu inte fastställda intervaller, och årliga möten på tjänstemannanivå i Kap Verde eller i EU.

EU kommer att företräddas av en trojka.

På lokal nivå kommer den interministeriella grupp som bildats av Kap Verdes regering, och vars ordförandeskap innehas av utrikesministeriet, att hålla regelbundna möten med EU:s delegation och medlemsstaternas diplomatiska beskickningar för att följa upp det särskilda partnerskapet.